

DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2023-47-13>

УДК 379.8:338.488.2

ВПЛИВ АНІМАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ НА ПРОЦЕС РОЗВИТКУ КУРОРТНИХ КОМПЛЕКСІВ

THE INFLUENCE OF ANIMATION ACTIVITIES ON THE DEVELOPMENT PROCESS OF RESORT COMPLEXES

Сидорук Анна Вікторівна

кандидат педагогічних наук, доцент,
Запорізький національний університет
ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-8466-6912>

Криволапов Едуард Анатолійович

старший викладач,
Запорізький національний університет
ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-1211-7869>

Sydoruk Anna, Kryvolapov Eduard

Zaporizhzhia National University

Стаття присвячена актуальності розвитку туристичної галузі, зокрема курортної справи у сучасному світі. Виокремлено роль туристичної галузі для економічного розвитку країн. Визначено перспективні напрями розвитку туризму в регіоні, зокрема анімаційні послуги, які сприяють залученню відпочиваючих у курортні комплекси. Проаналізовано погляди видатних науковців щодо теоретичних аспектів анімації, її видів, організації і підготовки фахівців сфери туризму до організації анімаційної діяльності. Схарактеризовано мету роботи анімаційної служби в курортних комплексах і ключові результати її впровадження. Проаналізовано види анімаційних послуг і особливості формування анімаційних програм відносно потребам відпочиваючих. Визначено специфіку анімаційної діяльності, що дозволяє вважати її особливою складовою процесу розвитку курортного комплексу.

Ключові слова: туристична галузь, сфера обслуговування, курортний комплекс, анімація, анімаційна діяльність.

The article is devoted to the relevance of the development of the tourism industry, in particular, the resort business in the modern world. The role of the tourism industry for the economic development of countries is highlighted. Prospective directions for the development of tourism in the region have been determined, in particular, animation services that contribute to the attraction of vacationers to resort complexes. The activity of the animation service contributes to the organization of the vacationers' leisure time, the awakening of their positive emotions, the feeling of satisfaction from the rest and the formation of the desire to repeatedly return to this complex. The views of prominent scientists regarding the theoretical aspects of animation activity and its organization were analyzed in the works of many scientists, in particular, its cultural and recreational activities, sports and health activities, and the training of specialists in the field of tourism for the organization of animation activities. The purpose of the animation service in resort complexes and the key results of its implementation are characterized, such as: universal and specialized animation programs; qualification animation service; establishment of cooperation with companies specializing in the field of leisure and entertainment; development of the material and technical base of the complex; formation of the company's own corporate style of animation activity of the complex, which acts as a guarantor of the quality of animation and service in general. The types of animation services were analyzed: animation in motion; animation through experience; animation through communication; animation through pacification; cultural animation; creative animation and features of the formation of animation programs in relation to the needs of vacationers. The specifics of animation activities such as complex nature are defined; daily contact with vacationers; variety of events and programs; compliance with the demand of vacationers; benevolence in interaction, which allows it to be considered a special component of the development process of the resort complex.

Keywords: tourist industry, service sector, resort complex, animation, animation activity.

Постановка проблеми. Роль туристичної галузі для економічного розвитку країн, задоволення попиту споживачів, взаємобагачення соціальних зв'язків між країнами має не аби яке значення в сучасному часі. Значне зростання сфери обслуговування у загальній структурі рекреаційних послуг є характерною особливістю більшості країн світу, зокрема, країн з розвинутою курортною місцевістю. Природно-рекреаційні ресурси, готельно-ресторанні комплекси, торговельні центри, широкий перелік різноманітних послуг і якість їх надання є особливою привабливістю курортів, що визначає перспективи розвитку туризму в регіоні. Послуги сфери обслуговування, зокрема, у рамках курортних комплексів, будуються на принципах сучасної гостинності, що підвищує їх роль у розвитку регіонального туризму, а також ставить певні завдання в системі його управління.

Одними з додаткових послуг сфери обслуговування є анімаційні послуги, які являються найефективнішим засобом залучення гостей у курортний комплекс і впливають на позитивне враження відпочиваючих робити комплексу в цілому. Діяльність анімаційної служби сприяє організації дозвілля відпочиваючих, пробудження їх позитивних емоцій, відчуття задоволеності від відпочинку й формування бажання неодноразового повернення саме в цей комплекс.

Аналіз останніх досліджень і публікацій.

Теоретичні аспекти анімаційної діяльності та її організації розглянуто у працях багатьох наукових діячів. Зокрема, С. Килимистий вперше комплексно досліджує анімацію туризму як культурно-рекреаційну діяльність [4], С. Байлик розкриває спортивно-оздоровчі аспекти готельної анімації [1], О. Міхо, окреслює коло питань підготовки фахівців сфери туризму до організації анімаційної діяльності [6] та ін.

Виділення невирішених раніше частин загальної проблеми. Анімаційна діяльність є сучасним напрямом організації дозвілля у курортних комплексах, які постійно розвиваються, саме тому дослідження організації анімаційних послуг є актуальною і перспективною темою для формування конкурентоспроможності курортів.

Формулювання цілей статті (постановка завдання). Метою даної статті є дослідження впливу анімаційної діяльності на розвиток курортних комплексів.

Виклад основного матеріалу дослідження. Термін «анімація», хоча й існує ще з часів Стародавнього Риму, почав використо-

уватися лише на початку ХХ ст. у Франції в зв'язку із введенням закону про створення різноманітних асоціацій і трактувався як діяльність, спрямована на активізацію інтересу до культури, художньої творчості [7]. В туристичній діяльності цей термін характеризується як пожвавлення, активізація і одухотворення відпочинку туристів.

Метою роботи анімаційної служби в курортних комплексах є залучення відпочиваючих до активного проведення їх вільного часу, що сприяє фізичному відновленню через відчуття радості та задоволення у сумісній участі в різноманітних анімаційних заходах.

Ключовими результатами впровадження анімаційної діяльності стало формування розвинутого сервісу курортних комплексів, зокрема [2]:

- для покращення відпочинку споживачів рекреаційних послуг курортні комплекси пропонують безліч анімаційних програм, універсальних або спеціалізованих (спортивні змагання, різноманітні свята, фестивалі, карнавали тощо);

- для організації та якісного проведення анімаційних програм у комплексах створюються спеціальні анімаційні служби, що організовують дозвілля та відпочинок гостей;

- для вдосконалення і покращення організації анімаційної діяльності, курортні комплекси налагоджують співробітництво з фірмами, що спеціалізуються в галузі дозвілля та розваг;

- для організації анімаційних заходів комплекси розвивають свою матеріально-технічну базу: спортивні зали, майданчики й інвентар, кіно-зали, клубне обладнання та ін.;

- формується власний фірмовий стиль анімаційної діяльності комплексу, що виступає гарантом якості анімації та обслуговування загалом.

За поглядом наукових діячів, програма дозвілля повинна відповідати загальній стратегії розвитку курортного комплексу, відповідно якої створюється анімаційна служба і тісно співпрацює з іншими підрозділами: фінансовим, юридичним, кадровим, технічним, службою безпеки тощо. Працівники анімаційної служби не лише розробляють програми взаємодії з відпочиваючими, а й беруть участь у формуванні цінової політики комплексу, у вирішенні кадрових питань, експлуатаційних, матеріально-технічних та інших проблем [5].

Не дивлячись на те, що матеріально-технічна база кожного курортного комплексу

має свої особливості, всі послуги анімаційної служби можна розподілити наступним чином (рис. 1).

Визначені послуги анімаційного типу можуть задовольняти різні потреби відпочиваючих, а саме [2]:

- анімація у русі – задовольняє потреби в русі, що поєднується із задоволенням і приємними переживаннями;
- анімація через переживання – задовольняє потреби у відчутті нового, невідомого, несподіваного під час спілкування, відкриття, а також подолання труднощів;
- анімація через спілкування – задовольняє потреби у спілкуванні з новими, цікавими людьми, у відкритті внутрішнього світу людей і пізнання себе через комунікацію;
- анімація через заспокоєння – задовольняє потреби у психологічному розвантаженні від повсякденної втоми через заспокоєння, усамітнення, контакт із природою, а також потреби у спокої та «пустих лінощах»;
- культурна анімація – задовольняє потреби у духовному розвитку особистості

через залучення до культурно-історичних пам'яток і сучасних зразків культури країни, регіону, народу, нації;

- творча анімація – задовольняє потреби у творчості, демонстрації своїх творчих здібностей і встановлення контактів із близькими за духом людьми через спільну творчу діяльність.

Сучасні анімаційні програми курортних комплексів носять, найчастіше, комплексний характер, які поєднують вище перелічені види анімаційних послуг. Анімаційні програми створюються з урахуванням певних особливостей відпочиваючих курортного комплексу, таких як: вік, темперамент, національність, віросповідання, соціальний статус тощо. Вибір виду і форми проведення програми, або окремого її заходу, в значній мірі залежить також від природо-кліматичної характеристики місця організації та наявної матеріально-технічної бази.

Отже, як бачимо, організація анімаційної діяльності в курортних комплексах має свою специфіку, таку як:

- комплексний характер;

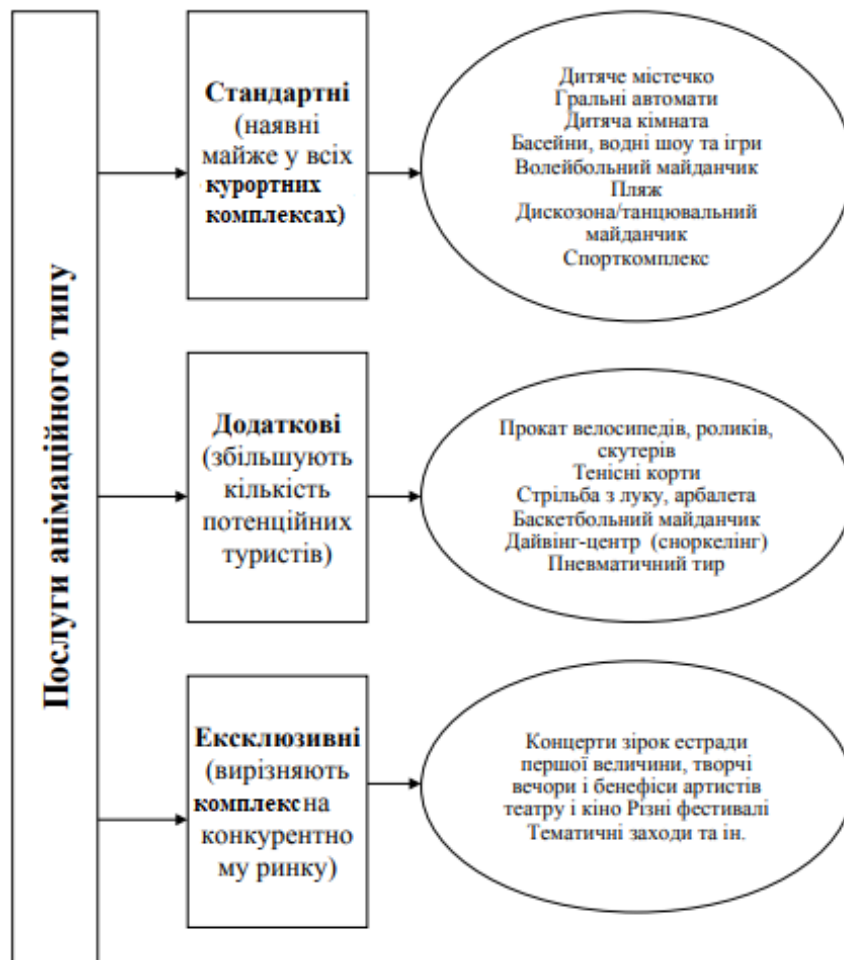

Рис. 1. Структура послуг анімаційного типу [3]

- щоденний контакт з відпочиваючими;
- різноманітність заходів і програм;
- відповідність попиту відпочиваючих;
- доброзичливість у взаємодії.

Визначена специфіка анімаційної діяльності дозволяє вважати її особливою складовою процесу розвитку курортного комплексу. Але в сучасному часі кількість курортних комплексів стрімко зростає, тому, для підтримки і збільшення своєї привабливості серед споживачів рекреаційних послуг, виокремимо деякі перспективні заходи вдосконалення їх анімаційної діяльності:

- проведення масштабної рекламної кампанії;
- організація тематичних заходів (наприклад, тижні кухонь різних регіонів або країн в ресторанах комплексу, організація спеціалізованих направлених святкових заходів тощо);
- введення анімаційних програм, відмінних від програм конкурентних комплексів;
- використання національного одягу й атрибутики у процесі обслуговування відпочиваючих.

Висновки. Таким чином, можемо дійти висновку, що впровадження анімаційної діяльності є критерієм успішності та вирішальною

ключовою умовою ефективного розвитку курортних комплексів. Кваліфікаційно організована робота анімаційної служби не залишає гостя без належної уваги і надає йому можливість постійно займатися тим видом дозвілля, що доставляє йому задоволення, викликає позитивні емоції, формує прекрасний настрій і формує бажання повертатися до таких емоцій знову, як результат, й повертатися до курортного комплексу. Анімаційна діяльність, для успішного розвитку курортного комплексу, з одного боку, повинна дотримуватися його концепції, а з іншого, формувати такий перелік ексклюзивних і різноманітних анімаційних послуг, які будуть до вподоби кожному відпочиваючому. Це дозволяє зберігати постійних гостей комплексу і залучати нових, що сприяє ефективному розвитку курорту.

На вітчизняному ринку курортних послуг є всі можливості для впровадження анімаційної діяльності для їх подальшого ефективного розвитку. Українські курортні комплекси повинні спиратися на іноземний досвід, а також вводити в свою діяльність ексклюзивні анімаційні послуги, які будуть характерні тільки для них і зможуть привернути увагу іноземних туристів.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ:

1. Байлик С. Організація анімаційних послуг в туризмі. Харків : ХНАМГ, 2008. 197 с.
2. Бала Р. Готельна анімація: суть, завдання та види. *Матеріали ІХ Міжнародної науково-практичної конференції «Інновації в управлінні асортиментом, якістю та безпекою товарів і послуг»* (м. Львів, 9 грудня 2021 р.). Львів : Растр-7, 2021. С. 207–209.
3. Ільто Т. Розвиток та впровадження анімаційної діяльності в готельному господарстві на українському і світовому ринках. *Глобальні та національні проблеми економіки*. 2015. Вип. 6. С. 174–178.
4. Килимистий С. Анімація в туризмі. Київ : ФПУ, 2007. 188 с.
5. Мальська М. Міжнародний туризм і сфера послуг. Київ : Знання, 2008. 661 с.
6. Міхо О. Підготовка фахівців сфери туризму до організації анімаційної діяльності. *Практика сучасного туризму: соціальна та економічна ефективність* : матеріали Міжнар. наук.-практ. конф. (м. Київ, 14 жовтня 2008 р.). Київ : КУТЕП, 2009. С. 402–405.
7. Сергійко В. Значення анімаційних послуг в сучасній туристичній діяльності. URL: https://tourlib.net/statti_ukr/sergijko2.htm.

REFERENCES:

1. Baylyk S. (2008) *Orhanizatsiya animatsiynykh posluh v turyzmi* [Organization of animation services in tourism]. Kharkiv : KHNAMH. [in Ukrainian]
2. Bala R. (2021) *Hotel'na animatsiya: sut', zavdannya ta vydy* [Hotel animation: essence, tasks and types]. *Materialy IX Mizhnarodnoyi nauково-praktychnoyi konferentsiyi «Innovatsiyi v upravlinni asortymentom, yakisty ta bezpekoyu tovariv i posluh»* – *Materials of the IX International Scientific and Practical Conference "Innovations in the Management of the Range, Quality and Safety of Goods and Services"* (Lviv, December 9, 2021) (P. 207–209). Lviv: Rastr-7. [in Ukrainian]
3. Il'to T. (2015) *Rozvytok ta vprovadzhennya animatsiynoyi diyal'nosti v hotel'nomu hospodarstvi na ukraïns'komu i svitovomu rynkakh* [Development and implementation of animation activities in the hotel industry on the

Ukrainian and world markets]. *Hlobal'ni ta natsional'ni problemy ekonomiky – Global and national economic problems*. Vol. 6. P. 174–178. [in Ukrainian]

4. Kylymystyy S. (2007) *Animatsiya v turyzmi* [Animation in tourism]. Kyiv : FPU. [in Ukrainian]

5. Mal's'ka M. (2008) *Mizhnarodnyy turyzm i sfera posluh* [International tourism and the service sector]. Kyiv : Znannya. [in Ukrainian]

6. Mikho O. (2008) *Pidhotovka fakhivtsiv sfery turyzmu do orhanizatsiyi animatsiynoi diyal'nosti* [Training of specialists in the field of tourism for the organization of animation activities]. *Praktyka suchasnoho turyzmu: sotsial'na ta ekonomichna efektyvnist': materialy Mizhnar. nauk.-prakt. konf – The practice of modern tourism: social and economic efficiency: materials of the International. science and practice conf. (Kyiv, October 14, 2008)*. (P. 402–405). Kyiv: KUTEP. [in Ukrainian]

7. Serhiyko V. (2011) *Znachennya animatsiynykh posluh v suchasnyy turystychniy diyal'nosti* [The importance of animation services in modern tourism]. Retrieved from: https://tourlib.net/statti_ukr/sergijko2.htm.